

ХЕРСОНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ
ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ, ПІДПРИЄМНИЦТВА ТА ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ

**МОДЕРНІЗАЦІЯ ЕКОНОМІКИ:
СУЧАСНІ РЕАЛІЇ, ПРОГНОЗНІ СЦЕНАРІЇ
ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ**

II Міжнародна науково-практична конференція

28 квітня 2020 року

**MODERNIZATION OF ECONOMY:
CURRENT REALITIES, FORECAST SCENARIOS
AND DEVELOPMENT PROSPECTS**

II International scientific-practical conference

28th of April 2020

Херсон – 2020

Kherson – 2020

ОРГАНІЗАТОРИ КОНФЕРЕНЦІЇ:

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Голова організаційного комітету конференції:

Шандова Наталія Вікторівна – д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки, підприємництва та економічної безпеки
ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ, м. Херсон, Україна

Заступник голови організаційного комітету конференції:

Олійник Наталія Миколаївна – к.т.н., доцент, доцент кафедри економіки, підприємництва та економічної безпеки
ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ, м. Херсон, Україна

Члени організаційного комітету конференції:

Бардачов Юрій Миколайович – д.т.н., професор, ректор
ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ, м. Херсон, Україна

Савіна Галина Григорівна – д.е.н., професор, проректор з наукової роботи
ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ, м. Херсон, Україна

Ковальов Анатолій Іванович – д.е.н., професор, проректор з наукової роботи
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ, м. Одеса, Україна

Сабольч Нагі (Dr. Szabolcs Nagy) – habil., PhD, M.Sc. in Business Economics, Vice Dean for International Relations, Head of Department of Marketing Strategy & Communication, Associate Professor
УНІВЕРСИТЕТ МІШКОЛЬЦА, м. Мішкольц, Угорщина (UNIVERSITY OF MISKOLC, Miskolc, Hungary)

Шарко Маргарита Василівна – д.е.н., професор, професор кафедри економіки, підприємництва та економічної безпеки, Заслужений діяч науки і техніки України
ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ, м. Херсон, Україна

Білорусов Сергій Георгійович – к.т.н., доцент, директор
ХЕРСОНСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ЦЕНТР ПЕРЕПІДГОТОВКИ ТА ПІДВИЩЕННЯ
КВАЛІФІКАЦІЇ ПРАЦІВНИКІВ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ, ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО
САМОВРЯДУВАННЯ, ДЕРЖАВНИХ ПІДПРИЄМСТВ, УСТАНОВ І ОРГАНІЗАЦІЙ,
м. Херсон, Україна

Кубіній Наталія Юрївна – к.е.н., професор, професор кафедри економіки і підприємництва,
директор Бізнес-центру УжНУ, Заслужений економіст України
ДВНЗ «УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ», м. Ужгород, Україна

Дмитрієва Наталія Юрьевна – к.э.н., доцент, доцент кафедри економічної теорії та світової економіки
УО «ГОМЕЛЬСКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ ИМЕНИ Ф. СКОРИНЫ»,
г. Гомель, Республіка Беларусь

Макаренко Сергій Миколайович – к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту і адміністрування
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ, м. Херсон, Україна

Лукаш Світлана Миколаївна – к.е.н., доцент, заступник декана факультету економіки та менеджменту
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ, м. Суми, Україна

М 74 Модернізація економіки: сучасні реалії, прогностичні сценарії та перспективи розвитку:
матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Херсон, 28 квітня 2020 р. – Херсон: Видавництво
ФОП Вишемирський В.С., 2020. – 784 с.

ISBN 978-617-7783-82-3

Рекомендовано до друку науково-методичною радою факультету економіки, бізнес-аналітики та підприємництва Херсонського національного технічного університету (Протокол № 5 від 15.05.2020 р.)

Матеріали учасників конференції друкуються в авторській редакції. За дотримання норм авторського права та достовірність наведених фактичних даних відповідає автор матеріалів.

УДК 330.3-026.16

Таблиця 3. Коефіцієнтний аналіз ліквідності банків України за 2016-2018 роки*

Коефіцієнт	Оптимальне значення	Роки			Відхилення 2018 року від	
		2016	2017	2018	2016 року	2017 року
Коефіцієнт співвідношення високоліквідних активів та робочих активів	не менше 0,2	0,21	0,23	0,22	+0,01	-0,01
Коефіцієнт загальної ліквідності	не менше 1	1,11	1,13	1,12	+0,01	-0,01
Коефіцієнт співвідношення кредитів і депозитів	0,70-0,80	0,65	0,61	0,63	-0,02	+0,02
Коефіцієнт ліквідних цінних паперів	0,05-0,10	0,17	0,19	0,20	+0,03	+0,01
Коефіцієнт структурного співвідношення вкладів	-	0,15	0,14	0,17	+0,02	+0,03
Коефіцієнт генеральної ліквідності зобов'язань	-	0,18	0,16	0,17	-0,01	+0,01

*Примітка. Складено за даними джерел [1].

Узагальнюючи вищевикладене, можна зробити висновок, що в умовах діючої фінансової кризи виникла необхідність принципово нового підходу банків до управління ліквідністю, яка базується на узагальненні якомога більшої кількості факторів, які її формують. І банки можуть, виходячи із досвіду своєї діяльності, розробляти свої власні внутрішні нормативи ліквідності, які відповідають їх умовам.

Список літератури

1. Показники банківської системи України. URL: <https://bank.gov.ua/doccatalog/document?id=43633516>.
2. Про затвердження Інструкції про порядок регулювання діяльності банків в Україні : Постанова Правління Національного банку України від 28.08.2001 року № 368 (дата оновлення 24.03.2020). URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0841-01> (дата звернення 27.04.2020).

Письменний В.В.

*д. е. н., доцент, доцент кафедри фінансів імені С.І. Юрія,
Тернопільський національний економічний університет
м. Тернопіль, Україна*

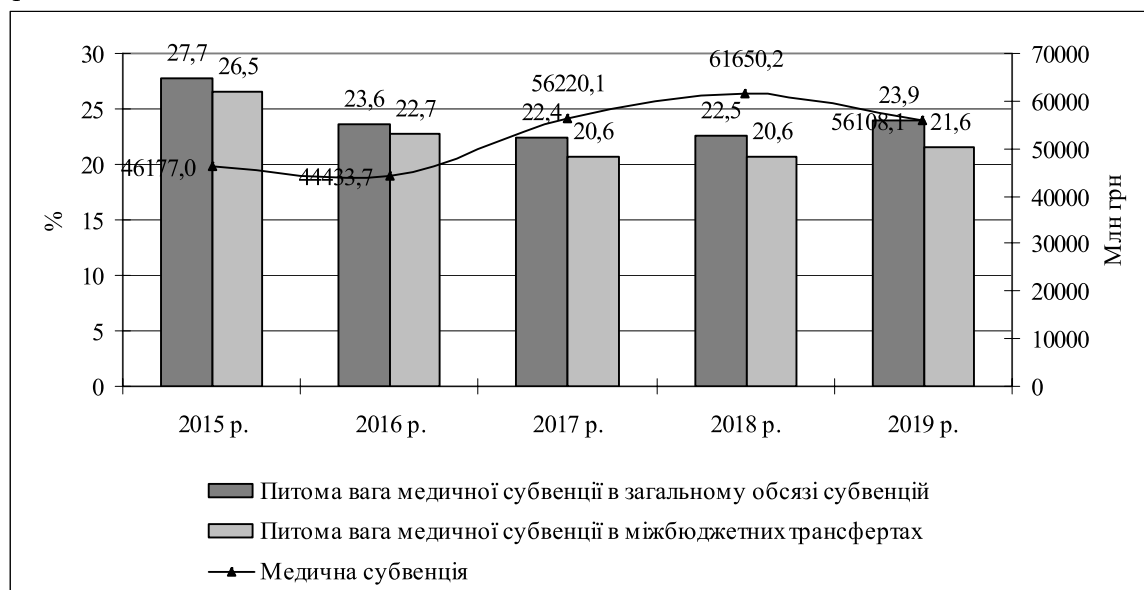
ПРОБЛЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФУНКЦІОНУВАННЯ ГАЛУЗІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ЗА РАХУНОК СУБВЕНЦІЙ

На геополітичній мапі світу важко віднайти таку модель функціонування місцевих бюджетів, у якій власні доходи відповідали б видатковим повноваженням місцевої влади. Причини цього зводяться від відмінностей у географічному розташуванні, природно-кліматичних умовах і ресурсному потенціалі територій до нерівномірного розміщення виробничої бази й історичних особливостей розвитку держави. Для їх усунення чи хоча б зменшення наслідків на життєдіяльність територій використовуються різного роду інструменти фінансового вирівнювання. Особливо гостро ця проблема стоїть для галузі охорони здоров'я, забезпечення функціонування якої значною мірою здійснюється за рахунок субвенцій.

Відповідно до ст. 103-4 Бюджетного кодексу України медична субвенція спрямовується на видатки місцевих бюджетів для оплати поточних видатків, крім оплати комунальних послуг і енергоносіїв. Якщо з бюджету Автономної Республіки Крим і обласних бюджетів – на консультативну та спеціалізовану амбулаторно-поліклінічну,

стаціонарну та санаторно-курортну допомогу, інші державні програми медичної допомоги, то з бюджетів міст республіканського Автономної Республіки Крим і обласного значення, районних бюджетів, бюджетів об'єднаних територіальних громад – на первинну медико-санітарну, амбулаторно-поліклінічну і стаціонарну допомогу, програми медико-санітарної освіти [1].

Як і за освітньою субвенцією, обсяги медичної субвенції для бюджету Автономної Республіки Крим, обласних, районних і міських бюджетів (м. Києва та м. Севастополя, міст республіканського Автономної Республіки Крим і обласного значення), бюджетів об'єднаних територіальних громад затверджуються щорічно в законах про Державний бюджет України [1]. До того ж вони були співмірними: у 2019 р. надходження медичної субвенції становили 56108,1 млн грн, або 23,9 % від загального обсягу субвенцій і 21,6 % від загального обсягу міжбюджетних трансфертів (рис. 1). Порівнюючи з 2018 р., вони зменшилися на 5542,1 млн грн, або 8,9 %, що негативно зобразилося на розвитку охорони здоров'я.

Рис. 1. Динаміка фактичних показників надходження медичної субвенції та її питомої ваги в загальному обсязі субвенцій і міжбюджетних трансфертах за 2015-2019 рр.*

* Розраховано за даними [2]

Означені на рис. 1 показники надходження медичної субвенції за 2015-2019 рр. розподілялися між відповідними бюджетами на основі формули, яка враховувала: 1) кількість населення відповідної адміністративно-територіальної одиниці; 2) коригуючі коефіцієнти, які враховують відмінності у вартості надання медичної допомоги; 3) особливості надання медичної допомоги в гірських населених пунктах. Погоджуємося з фахівцями, що зміна механізму фінансування видатків на галузь практично не враховувала регіональних особливостей деяких територій (наприклад, близьких до Чорнобильської зони), а здійснювалася за єдиним підходом у частині принципу солідарності [3, с. 102].

Великий обсяг коштів місцевих бюджетів у вигляді медичної субвенції та спрямування на програми й заходи в галузі охорони здоров'я ще не означає розв'язання проблем. Навпаки, продовження практики кошторисного фінансування, що ґрунтується на бюджетному утриманні медичних установ і передбачає, головним чином, оплату праці лікарів та фінансування ліжко-днів і не включає покриття витрат відповідно до обсягів реально наданих послуг [4, с. 90-91]. Навіть той факт, що залишки коштів за медичною субвенцією на кінець бюджетного періоду можуть використовуватися в наступному році на

оновлення матеріально-технічної бази закладів охорони здоров'я, не дає змогу повноцінно поліпшити нинішнє оснащення.

Використання фінансових ресурсів, орієнтоване на утримання закладів охорони здоров'я, а не задоволення потреб населення в наданні медичних послуг, призвело до того, що в більшості випадків вони характеризуються низькою якістю [5, с. 250]. Слушною є думка, що „...не зовсім коректним розпорошення коштів між 793 місцевими бюджетами та подальше їх спрямування переважно на утримання інфраструктури та оплати праці працівників галузі” [1, с. 104]. Скільки б не збільшувати доходи, поки залишається архаїчною структура закладів охорони здоров'я і видатки на них, галузь охорони здоров'я можна декларативно вважати пріоритетом місцевої політики.

Список літератури

1. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 № 2456-VI. Відомості Верховної Ради України. 2010. № 50-51. Ст. 572.
2. Звіти про виконання місцевих бюджетів України. URL: <http://www.treasury.gov.ua/main/uk/doccatalog/list?currDir=146477> (дата звернення: 25.02.2020).
3. Музика І., Возняк Г. Система охорони здоров'я в умовах інституційних змін в Україні: фінансові аспекти. *Світ фінансів*. 2016. № 1. С. 99-108.
4. Левчук Н.М. Проблеми фінансування охорони здоров'я в Україні. *Демографія та соціальна економіка*. 2008. № 1. С. 85-97.
5. Когут І.А. Проблеми та перспективи фінансування системи охорони здоров'я. *Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету*. 2013. № 1. С. 248-257.

Повод Т.М.

*к. е. н., доцент, доцент кафедри економіки та фінансів,
Херсонський державний аграрно-економічний університет
м. Херсон, Україна*

ЗАГАЛЬНІ ОСНОВИ ІНЖИНІРИНГОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ЇЇ СУЧАСНИЙ СТАН В УКРАЇНІ

Інтеграція України до сучасного економічного простору сприяє інтенсивному розвитку інжинірингової діяльності у зв'язку з тим, що збільшується кількість міжнародних операцій, активізується торгівля товарами і послугами, відбувається постійна взаємодія у різних формах міжнародних економічних відносин. Як свідчить досвід економічно розвинених країн, переваги мають тільки ті суб'єкти господарювання, які зосередили свою увагу на впровадженні сучасних технологій. Виважене і науково аргументоване застосування та використання інноваційних технологій дають можливість підприємствам успішно функціонувати в умовах динамічного розвитку світових ринків.

У сучасній науковій літературі існує багато трактувань поняття «інжиніринг». Зокрема, Р. Заблоцька пропонує таку дефініцію: інжиніринг (англ. engineering – винахідливість; вигадка; заняття) - це інженерно-технічні та консультативні послуги щодо створення об'єктів промисловості, виробничої та соціальної інфраструктури [1]. Натомість, А. Загородний та Г. Вознюк тлумачать інжиніринг як «інженерно-консультаційні послуги та роботи дослідницького, проектно-конструкторського, розрахунково-аналітичного характеру, зокрема, з підготовки техніко-економічних обґрунтувань проектів, бізнес-планів, надання рекомендацій щодо управління виробництвом та його організації» [2].

Основну частку світового ринку (до 75%) складає будівельний інжиніринг, 5% припадає на консультаційний інжиніринг і 10% – на технологічний інжиніринг [3]. Однак, на наш погляд, цей поділ інжинірингу на види не є остаточним, оскільки сфера його застосування формується під впливом потреб ринку, що з часом перманентно змінюється.

Сьогодні ринок інжинірингових послуг є важливою складовою будь-якої розвинутої економіки, при цьому державні замовлення є невід'ємною частиною портфелів всіх великих